

# Spis treści

|                                                                                                              |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Wstęp .....                                                                                                  | 7   |
| <b>Rozdział I. Definicyjne i strukturalne problemy mniejszości</b>                                           |     |
| 1. Dyskusje definicyjne i prawne o pojmowaniu mniejszości .....                                              | 11  |
| 2. Liczebność i struktury mniejszości niemieckiej w Polsce .....                                             | 32  |
| 3. Przeobrażanie się ludności rodzimej w mniejszość niemiecką .....                                          | 52  |
| <b>Rozdział II. Znaczenie metody biograficznej dla badania spraw narodo-<br/>wościowych</b>                  |     |
| 1. Niektóre kontrowersje wokół pojmowania metody biograficznej .....                                         | 70  |
| 2. Kwestia użyteczności materiałów pamiętnikarskich w badaniu spraw narodo-<br>wościowych .....              | 84  |
| 3. Reprezentatywność metody a reprezentatywność materiałów .....                                             | 93  |
| 4. Problem autentyczności materiałów autobiograficznych .....                                                | 103 |
| 5. Własne założenia i propozycje rozwiązań .....                                                             | 111 |
| <b>Rozdział III. Kształtowanie się mniejszości niemieckiej w świetle materia-<br/>łów pamiętnikarskich</b>   |     |
| 1. Niemieckie identyfikacje i niemiecka tożsamość .....                                                      | 120 |
| 2. Rzeczywistość i procesy życia społecznego przed 1939 rokiem .....                                         | 134 |
| 3. II wojna światowa w doświadczeniach mniejszości niemieckiej .....                                         | 141 |
| 4. Wyzwolenie w świadomości Niemców .....                                                                    | 147 |
| 5. Pierwsze kontakty z przybyszami z głębi Polski i „polskimi porządkami” .....                              | 156 |
| 6. Weryfikacja narodowościowa, polskie imiona i nazwiska .....                                               | 163 |
| 7. Uciążliwości życia w Polsce Ludowej, wynikające z niemieckiego pochodzenia .....                          | 168 |
| 8. Zmiany identyfikacji pod wpływem kontaktów z Niemcami .....                                               | 177 |
| <b>Rozdział IV. Mniejszość niemiecka w świetle wyników badań empirycz-<br/>nych i wyborczych preferencji</b> |     |
| 1. Uwagi wstępne .....                                                                                       | 185 |
| 2. Charakterystyka liderów .....                                                                             | 190 |
| 3. Społeczne usytuowanie mniejszości .....                                                                   | 198 |
| 4. Oczekiwania .....                                                                                         | 206 |
| 5. Udział w wyborach .....                                                                                   | 223 |
| 6. Podsumowanie .....                                                                                        | 238 |
| Zakończenie .....                                                                                            | 244 |
| Bibliografia .....                                                                                           | 256 |
| Summary .....                                                                                                | 263 |
| Zusammenfassung .....                                                                                        | 269 |